

November
2008

Nr. 10 (129)

Olevik

ÜLENURME VALLA LEHT

Tänu tegijatele!

Kena hilissügisene laupäev tõi Reola kunagise koolimaja juurde kümme kohalikku elanikku, kelle süda valutas oma kodukooli saatuse pärast. Nii mõnigi neist on küsinud: „Kaua võib?“ Seitse aastat tagasi, kui siin avati hariduselu aastapäeval mälestuskivi, seisis maja väärkana kaskede all...

Ent nüüd haigutas ukse asemel auk, akendes vilistas tuul. Tuli päästa, mis päästa annab.

Tänu ettevõtlikele inimestele, kes ei pidanud paljaks oma transpordi ja töövahenditega kohale tulla, sai koolimaja kaitstud vihma, lume ja loomade eest. Endiste õpilaste ja õpetajate eriline tänu kuulub Mati Rammulile, Raul Kangrole, Aleks Smirmovile, Enn Koppelile, Ülle Nooskale ja tema abikaasa Reinule – tänu nende tööle sai maja kindlustatud. Hea oli ka see, et Olaf Plato oli varunud tööks vajalikku materjali. Nõu ja jõuga olid abiks Mall Aso, Aime Kahk, Marianne Schmidt ja Eha Põkk. Jääb loota, et lähedal asuvas majas elav Ivar Kivi võtab tõsiselt soovitus „Naaber valvab“ ja hoiab silma peal soovimatutel külalistel. Loodame, et manitsuskiri koolimaja seinal paneb mõtlema neid, kes on tulnud õuele kurjade kavatsustega.

Kui kellelgi on hea idee, mis aitaks majale uuesti elu sisse puhuda, ja kui tal on olemas ka võimalused oma ideede elluviimiseks, võtke palun ühendust!

KARMEN ASO,
Uhti küla elanik

Seitse aastat tagasi...

Laupäevak on hoos.
Fotod: Karmen Aso

Uusi telefoninumbreid Ülenurme vallas

Ülenurme Gümnaasium

Sekretär	750 2620
Direktor	750 2621
Õppealajuhataja	750 2622
Majandusdirektor	750 2623
Treenerid	750 2624
Huvijuht	750 2625
Õpetajate tuba	750 2626
Oleviku toimetud	750 2628
Raamatukogu	750 2629
Söökla	750 2630
Meditiinipunkt	750 2631
Majahoidja	750 2632
Sotsiaalpedagoog	750 2633

Psühholoog	750 2634
Sekretär faks	750 26351
Lasketiir	750 2637
Spordihoone valvur	750 2639

Ülenurme Muusikakool

Muusikakooli direktor	750 2650
Muusikakooli sekretär (klassis)	750 2651
Muusikakooli laulustuudio	750 2652

Ülenurme Vallavalitsus

Sekretär	750 2600
Vallasekretär	750 2601
Vallavanem	750 2602
Pearaamatupidaja	750 2603

Sotsiaalnõunik	750 2604
Maanõunik	750 2605
Vanemraamatupidaja	750 2611
Keskkonnaspetsialist/ abivallavanem	750 2612
Registripidaja	750 2613
Jurist	750 2614 31
Ehitusnõunik	750 2615
Planeeringute peaspetsialist/ arhiiv	750 2616
Ülenurme Raamatukogu	750 2655
„Olme“ Ülenurme kontor	750 2660
„Ülenurme Teed“	750 2665

MAJANDUSELU

Alates 2009. aasta 1. veebruarist makstakse riiklikku pensioni pensionameti kaudu igakuuliselt jooksva kuu eest vastavalt pensionäri soovile järgmiselt:

- 1) pensionäri arveldusarvele Eestis;
- 2) pensionäri pensioniametis vormistatud kirjaliku avalduse või notariaalselt tõestatud avalduse alusel teise isiku arveldusarvele Eestis;
- 3) pensionäri kulul posti teel kojukandena.

Elukohajärgsele pensioniametile esitatud põhjendatud taotluse alusel makstakse riiklikku pensioni maksja kulul posti teel kojukandega isikule, kellel on liikumistakistus või kes elab hajaasustusalal ja kellele pangateenus on raskesti kättesaadav ning kes on

- 1) sügava puudega töövõimetuspensionär;
- 2) sügava puudega püsivalt töövõime- tuks tunnistatud rahvapensioni saav isik;
- 3) sügava puudega vanaduspensioniealine isik.

Elukohajärgne pensioniamet teeb taotluse alusel otsuse kuni üheaastase kehtivusajaga. Elukohajärgne pensionamet teeb taotluse alusel otsuse 10 tööpäeva jooksul.

Puudega inimeste sotsiaaltoetuste maksimise (puudetoetus): sügav, raske, keskmine puue) kehtib sama kord, mis on pensionite väljamaksmisel.

Kui pensionär ei ole teatanud oma arveldus-

arve numbrit ega teinud või edastanud avaldust ja seetõttu ei ole võimalik pensioni maksta, peatatakse alates 2009. aasta 1. veebruarist pensioni maksmine. Pärast vastava avalduse ja isikut tõendava dokumendi esitamist makstakse pension välja tagantjärele.

Peretoetusi makstakse elukohajärgse pensioniameti kaudu igakuuliselt jooksva kuu eest vastavalt toetuse saaja soovile järgmiselt:

- 1) toetuse saaja arveldusarvele Eestis;
- 2) toetuse saaja pensioniametis vormistatud kirjaliku avalduse või notariaalselt tõestatud avalduse alusel teise isiku arveldusarvele Eestis;
- 3) toetuse saaja kulul toetuse saaja arveldusarvele välisriigis.

KÜSIME JÄRELE

Novembrikuu eelviimase pühapäeva õhtu- poolikul, kui tervel Eestimaal möllas võimas lumetorm, kustus valgus enamuses Ülenurme aleviku korteritest, radiaatorid tubades hakkasid kiiresti jahtuma ja jäidki külmaks kuni esmaspäeva lõunani, kraanidest ei tulnud enam õieti vett. Esmaspäeval töötas kool lühendatud tunniplaanil alusel, teed-tänavad olid lumeumbes ja võimas tuisumõll meenutas Ameerika filmidest nähtut. Vallavalituse töötajad ja „Olme” ning „Ülenurme Teede” ametnikud olid sunnitud arvestatava osa oma tööajast pühendama pahaste vallakodanike telefonikõnedele vastamisele.

Miks siis Ülenurme aleviku majad peaaegu ööpäevaks külmaks ja pimedaks jäid?

Selgitab OÜ Olme juhatuse liige Arvo Kann.

Pühapäeval teatasime kohe Eesti Energia infonumbrile meie elektrikatkestusest. Kahjuks peab ütleva, et kuigi Ülenurmes on kaks trafot olemas, ei saadetud avariibrigaadi ümberlülitust

tegema. Esmaspäeval tehti ümberlülitus, see võttis umbes pool tundi aega ja siia hakkas kõik jälle normaalselt tööle. Lihtsalt meie võimuses ei olnud Eesti Energia töökorraldust kuidagi mõjutada või ümber teha. Need süsteemid, mille eest meie vastutame, olid töökorras ja oleksid funktsioneerinud, kui elekter oleks olemas olnud. Eks see häda oli meil kõigil ühine ja sellistes keerulistes olukordades tuleb mõnikord lihtsalt külma närvi säilitada, nii raske kui see vahepeal ka ei tundu.

Kuidas tuli loodusstihiaga toime „Ülenurme Teed”?

Virve Park, OÜ „Ülenurme Teed” raamatupidaja (ettevõtte juhti Arne Pedat ei õnnestunud esmaspäeval tabada tema telefon oli järjepidevalt hõivatud.)

Kuigi ilm on tõeliselt tuisune, on meie mehed väga tubliid ja ennastalgavalt tööl, nende tööpäev algas hommikul kella neljast. Väljas on 4-5 sahka, appi on kutsutud ümberkaudsed talumehed ja Valtra traktorgi on lumetõrjetöödel, nii et oleme otsinud ka abijõudu.

Loodusestihia ei jätnud mõjutamata ka Ülenurme valda

Torm on tõesti tõsine, rongid ju hilinevad 3-4 tundi, pühapäeva lõuna paiku seisis liiklus Tartu-Võru maanteel 3 tundi. Meiegi masinad on maanteeametil abiks olnud, Tõrvandi teeristis sahkamas käinud näiteks. Tõsistes olukordades tehakse niikuinii maksimum, kellegi pahandamine siin ei aita. Esmatähtis on siiski hoida võimalikult sõidetavana suuremad teed, kahjuks iga majapidamiseni korruga lihtsalt ei jõuta.

* * *

Esmaspäevastes Päästeameti teadetes sisaldas andmeid ka Ülenurme mail juhtunud õnnetustest.

Kell 15.05 oli Päästeametil väljasõit Ülenurme valda Lemmatsi külla seoses kraavi sõitnud bussiga, kus olid lapsed. Bussist välja aidatud lapsed pandi teise bussi peale. Kell 16.12 sõideti appi Tartumaale Ülenurme alevikku seoses raudtee ülesõidule kinni jäänud veoautoga.

Kuivõrd talv on alles ees ja ilmteade hoiatab taas saabuvate rajuilmade eest, siis siinkohal mõned tormitarkused.

Päästeteenistus soovib rasketes ilmastikuoludes teele asudes lisaks paagi täis tankimisele võtta autosse kaasa termos sooja jooki ning labidas, mis teid häda korral lumest välja aitab. Rasketes ilmastikuoludes kutsub päästeteenistus inimesi tähelepanelikkusele, liiklema teeludele vastavalt ning kui võimalik, siis oma liikumist kuni olukorra paranemiseni piirama.

Hädaabi numbril 112 helistage kannatanutega liiklusõnnetuse ning eelkõige tõsise ohu korral kellegi elule või tervisele. Tõmmates välja kellegi autot võib päästjate reageerimiskiirus raskematele õnnetustele pikeneda ning tõsised abivajajad jäävad hätta. Ummistunud tänavaristmikest, puhastamata teedest või mahakukkunud puudest teatamiseks tuleb helistada maanteeinfokeskuse telefonil 678 1500, mobiililt valida 1510.

Tõrvandi raudteeülesõidul jäi esmaspäeval mitu autot hätta, õhtul vajati lausa päästeteenust abi.
Foto: Kristi Henno

Laupäev koos perega

HARIDUSELU

Tõrvandi lasteaia Lepatriinu rühma pered veetsid toredate isadepäevaeelse hommikupooliku Eesti Põllumajandusmuuseumis. Kõik algas õpetaja Annela ideest, et teeme seekord midagi teisiti. Kuna meie meeskond on seda meelt, et head ideed vääriwad elluviimist, saigi see teoks, ja nii saime kokku kargel ja külmal novembrihommikul muuseumis. Tore oli seal näha neid lepatriinude peresid: emad-isad koos lastega, kaasas nii suured kui väikesed õed-vennad.

Saanud tuttavaks muuseumirahvaga, suundusime küün-töötuppa, kus Ruth tutvustas peredele linatöid. Nüüd sai iga pere linapeo ja läkski lahti tõsine töötegmine, millele lisas hoogu ja lusti Kersti akordionimäng. Terve küünialune sai täis ühise toimetamise rõõmu. Küün-töötöas seisis aga teisigi põnevaid tööriistu, mida innukalt uuriti ja prooviti. Tabasin selles suures töömehel toreda hetke – isa ja poeg kordamööda käsikivi ringi ajamas. Peagi kutsus aga pillimäng töötegijaid ringmängu. „Me lähme rukist lõikama” tekitas parasjagu elevust, hooletuks ei tahtnud ju ometi keegi jääda!

Seejärel suunduti õpikotta, kus kahes töötöas toimusid tegevused nii tüdrukute kui ka poiste peredele. Tüdrukute peresid juhendas Lagle. Koos temaga asuti meisterdama linatakust nukke. Lagle näitas kätte õiged töövõtted ning isad muudkui punusid, põimisid, sölmisid, nõelusid, tikkisid ja nõnda valmisid maailma kõige armsamad nukud. Poiste töötöas asuti Toomase juhendamisel meisterdama puulusikaid ja -nuge. Puutöö noad olid väga teravad nendega töötöasid. Lapsed nõhkisid aga liivapaberiga puulusikaid ja -nuge siledaks. Emad vaatasid esiti pealt, aga lõpuks ei saanud nemadki eemale jääda ja juba nad toimetasid küll noaga voolides, küll liivapaberiga siludes ning lusika- ja noasabadele mustreid põletades. Töö tegemise juures heideti naljagi kelle lusika süvend väga väike jääb, sellel

Kersti Leis (akordioniga), rühmaõpetajad Ulvi Haav ja Annela Kaio, õpetaja abi Heli Sepp ja väikesed lepatriinud oma perega põllumajandusmuuseumis.

jääb kõht tühjaks. Mõni isa lubas puutöö-ameiti peale jäädagi, eks seegi oli naljaga pooleks öeldud.

Kui meistrihed olid oma töö valmis saanud, oli aeg kehakinnitamiseks. Kogu seltskond suundus Leivatarre, kus ootasid kuum tee ja singivõileivad, mis töötegijale väga maitsesid. Seda enam, et võileivad olid valmistatud lasteaia õpetajaabi Heli oma küpsetatud leivast.

Ja lõpuks oligi aeg lahkuda. Iga laps sai muuseumipere poolt koju kaasa toredate Ahjaluuse leivaraamatu, mida kodus koos perega mõnus vaadata, lugeda ja kust vana-aja tarkusi ammutada.

Meie, rühma õpetajad, oleme väga rõõmsad

kordaläinud päeva üle ja täname tublisid ja aktiivseid peresid üritusel osalemise eest. Nägime teie silmist rahulolu ja tegutsemislust! Soojad tänusõnad meie armsale leivaküpsetajale tädi Helile. Suur tänu meie poolt muuseumiperele ning soovime jätkuvat teguderohket koostööd. Meiega tegelesid sel päeval administraator Lagle Lindenberg, konservator-restaurator Toomas Asi, programmi- ja teabejuht Kersti Leis ja giid-vanem-pedagoog Ruth Metsallik. SUUR, SUUR AITÄH!

ULVI HAAV,
Tõrvandi lasteaia Lepatriinude
rühma õpetaja

PEPE JA LOLO TANTSURING

...kutsub 4-7-aastaseid poisse ja tüdrukuid loovtantsuringi. Treeningud toimuvad esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 10.30-11.30. Tundides tutvume balleti ja vabatantsu põhitõdedega, mängime liikumismänge, improviseerime ja venitame. Areneb laste rütmitaju, tasakaal, koordineerimine, loovus, paraneb rüht ja paindumus.

Esimene tund oli 17. novembril kell 11.00, see oli tutvumistreening.

Tunnid toimuvad Külitse küla eralasteaias, mis asub Kullerkupu talus. Ringi kuumaksumus on 150 krooni. Küsimused ja soovituslik ette registreerimine telefonil 502 9437 või meiliaadressil lilycry@hotmail.com.

Kohtade arv on piiratud!

ÜLENURME MUUSIKAKOOL

29. novembril kell 14.00
üleriigiline laulukonkurss
“Jõulutäht 2008”
Tartus Salemi kirikus

14. detsembril kell 14.00
Tartus Salemi kirikus
Ülenurme Muusikakooli
jõulukontsert

INFO

JÕULUÕHTU

Reola kultuurimajas
26. detsembril
Ervin Lillepea ja Siiri Känd.

* * *

Eakate tänuõuna toimumine
20. detsembril.

Kõrgharidusega (algklassiõpetaja) tegev liitühendaõpetaja aitab kooliks ette valmistada ja annab järeleaitamise tunde eesti keeles (1.-7. klass).

Telefon 55524188, Margit Liias

KULTUURIELU

Sellise teema oli valinud Tartumaa Maanaiste Liidu juhatus VI Baltimaade maanaiste konverentsile, mis seekord peeti jälle Eestimaal Tartus. Ühtlasi tähistati antud konverentsi raames ka Tartu Maanaiste Liidu tegevuse 15. aastapäeva.

Siinkohal on paslik ära tuua Tartu maavanema pr Esta Tamme soojad õnnesoovid: „Õnnitlen teid aastapäeva puhul. Küllap imestate isegi, kui kiiresti on viieteist aastat möödunud, kui palju on selle aja jooksul juhtunud ja muutunud. On väga ilus, et te olete sellel tormilisel ajal hoidnud püsiväärtusi maa, pere, kodu, kultuur. Maanaiste seltsitegevus loob mõttesideme ka sõjaeelse Eesti vabariigiga ning kannab sel viisil meie järjepidevust.

Nüüd, mil maalähedus ja isetegemine on jälle ausse tõusmas, jätkub teie tegemistesse uusi avaraid väljavaateid ja väljakutseid.

Soovin teile jõudu ja energiat, haaramaks kaasa eriti nooremat põlvkonda, kelle kaudu maanaiste seltside väärikad traditsioonid võiksid tulevikus jätkuda ja areneda.”

Usun, et iga inimene, lugedes seda tervitust ja neid häid soovide, tunneb südames, et see on mõeldud just talle.

Baltimaade maanaiste konverents toimus 14.-15. oktoobril. Esimesel päeval külastasid meie külalisdelegatsioonid Eesti Põllumajandusmuuseumi, kus saadi maitsta omatehtud leiba ja tutvuda maaeluga läbi sajandite. Ülenurme Käsitöö- ja Rahvuskultuuri Selts „Nurmenukk” pakkus võimalust külastada oma uusi ruume ja tutvuda naiste poolt loodud iluga. Külalised olid vaimustusel nii käsitöönaieste tehtust kui ka tingimustest, milles ülenurmelased ja nende sõbrad-tuttavad tegutseda saavad.

Reede õhtuks oli TML-i juhatus palunud kõiki oma sõpru-tuttavaid Luunja kultuurimajja, kus peeti üks korralik ja lustlik sünnipäevapidu. Selle alguses kõlasid tervitused Tartu Maanaiste Liidu patroonilt Jaan Õunapuult, Tartu Omavalitsuste Liidu esimehelt Aivar Soobilt. Tervitama olid tulnud Eesti Põllumajandusmuuseum, Eesti Vabariigis, Lääne-Virumaa Maanaiste Liit. Häid soovide jagasid Läti ja Leedu delegatsiooni juhid ja TML-i liikmeseltsid.

Tartu Maanaiste Liidu esinaine Urve Kaasik tänas kõiki endisi ja praegusi juhatus liikmeid,

„Maanaine ilu andja ja kultuuri kandja”

Luunjas TML-i juubelipeol said TML-i juhatuse praegused ja endised liikmed, naiseltside esinaised, kohale tulnud külalised ja sponsorid tänutäheks põlle.

naiseltside esinai, kohale tulnud külalisi ja sponsoreid, kingituseks seoti kõigile ette TML-i juhatuse liikme Ene Pae valmistatud imekaunis põll. Õhtut aitasid sisustada Lähte naiskoor, Haaslava meeskoor, Väägvere külakapell, peomelu ohjas ja suunas Astrid Hallik. Siinkohal tänu ka Atlantise kokkadele ja kelneritele, kes olid katnud kauni peolaua ja pakkusid maitstavaid sünnipäeva-roogasid. Sügav kummardus Luunja kultuurimajja haldajatele ja valdajatele saime maakonna avaraimas saalis maha pidada meeleoluka juubelipeo!

Laupäeval toimunud konverentsil esinesid Rahvakultuuri Arendus- ja koolituskeskuse Tartumaa spetsialist Astrid Hallik, kes rääkis maanaisest kui ilu andjast ja rahvuskultuuri kandjast; Eesti Rahva Muuseumi giid-metoodik Virve Tuubeli ettekanne „Sõbast vaibani. Naiste käsitöö läbi aegade” kujunes väga sisutihedaks ja meeldivaks eeskätt selle tõttu, et palju oli fotomaterjali ja esitleti nii rahvarõivaid kui ka tänapäevaseid riideid, mille tegemisel on palju kasutatud Eesti rahvuskäsitöö mustreid. Väikesel moedemonstratsioonil näidatu autoriks on vabariigis tuntud käsitöömeister Aina Kirsipuu, kes oli ka ise konverentsi külaliste hulgas.

Ilmeka sõnavõtuga esines Tartumaa Käsitöö Keskseksi esinaine Maire Henno. Toremaid elamusid ja ohtrasti häid ideid said kuulajad Leedu ja Läti delegatsiooni esindajate ettekannetest.

Need kaks imeilusat tegusat päeva annavad meile õiguse öelda, et seni, kuni püsib alles tegus, toimekas ja oma ettevõtmistes võimas maanaine, ei kao ka ilu ja kultuur meie ümbert.

Konverentsi lõppedes jäi kõlama soov ja tahe korraldada edaspidi ühiseid suviseid käsitöömeistrite suveseminare, laatasid ja näitusi ning vahetada lektoreid. Maanaiste organisatsioonid saavad ja peavad olema üheks lüliks, kelle kaudu antakse põlvkondade viisi edasi oma teadmisi ja oskusi.

Konverents võeti ka filmilindile ja siinjuures tänusõnad firmale Kammu Disain.

Lõpetuseks Rõngu maanaiste lausutus sõnad:

„Maanaine võtab oma jõu õhust ja maast, veest ja mullast, mis kallim kullast; teab töö tähtsust ja leiva hinda.”

ELLE OTT,

Tartu Maanaiste Liidu juhatuse liige,
konverentsi projektijuht

INFO

TEADE

Alates 1.vebruarist 2009.a on heitvee ärajuhtimise teenuse hind Ülenurme alevikus, Uhti küla elamupiirkonnas, Reola küla tööstuspiirkonnas, Tõrvandi alevikus, Soinaste küla Leetsi ning Pumbametsa detailplaneeringu aladel ja Möisa elamurajoonis 15.35 krooni/m³+18% km.

Tulede süütamine jõulupuul

30. novembril kell 17.30

Ülenurme mõisapargis

valguse ja rõõmu laule naisansambli SO-LE ja Haaslava meeskoorilt, adventisõnum Maarja koguduse õpetajalt Peeter Paenurmelt, adventiküünla süütamine jõulupuul.

REOLA SEGARÜHM

tähistab 40. tegutsemisaastat

29. novembril 2008.a. kell 18

Reola kultuurimajas.

Ootame endisi tantsijaid
ühisele peole!

Eelregistreerimine aadressil
kalliird@hotmail.ee või telefonidel
741 2483 (Anne) või 741 6469 (Kalli).